

Uitgelicht

Extra druk op natuur Waddenzee

Rovers op het Wad rukken op

Ed Dekker
ed.dekker@hollandmediacombinatie.nl

Den Helder * Is de mens de enige verstoorder van vogels op het Wad? Als de recreant op grotere afstand wordt gehouden, worden dan de bontbekplevier, drieteenstrandloper, rosse grutto en andere soorten ongemoeid gelaten in en rond de Waddenzee als Europa's grootste natuurgebied? Zeker niet. De invloed van de natuur op de natuur in werelderfgoed als de Waddenzee is groter dan vaak wordt gedacht. Voor liefst dertig procent zijn roofvogels de boosdoener als het gaat om verstoring van Wadvogels. En dat wordt meer. Dat blijkt uit een onderzoek naar de gevolgen van vaarrecreatie op het Wad.

Op de vlucht

Verstoring betekent hier 'op de vlucht slaan'. Is dat erg? Ja, vinden natuurbeschermers. Zij zien verstoring als een negatieve factor in een beschermd natuurgebied. Onderzoekers wijzen op agressief gedrag van roofvogels als blauwe kiekendief, slechtvalk en bruine kiekendief.

De invloed van roofvogels op het Wad zal toenemen, vrees Bruno Ens van Sovon Vogelonderzoek. Hij wijst op de zeearend. „Die is nu nog zeer schaars, maar deze soort zal sterk toenemen en veel verstoring onder Wadvogels veroorzaken.”

Balgzand

Het is niet vreemd dat rovers het Balgzand tussen Den Helder en Wieringen, het Eierlandse Gat ten noordoosten van Wieringen en andere wadplaten opzoeken. Op deze droogvallende delen van de Waddenzee is voor hen veel lekkers te vinden. Sovon is een van de organisaties

Nu al 30 procent van 'verstoringen' door roofvogels

die schadelijke invloeden op het Waddengebied onderzoekt. Doel is een betere balans tussen natuur en recreatie in de Waddenzee. Nu is een tussenrapport gepubliceerd. Het onderzoek duurt drie jaar en komt voort uit het Actieplan Vaarrecreatie Waddenzee, 'Ik pas op het Wad'. Dertig organisaties (watersport, natuurbeheer, overheden) zetten in 2013 hun handtekening onder dit plan.

Aanbevelingen

De laatste rapportage verschijnt volgend jaar. Daarna gaan organisaties aan de slag met aanbevelingen. „Nu leveren wij alleen gegevens”, zegt onderzoeksleider Bertus van der Tuuk. Duidelijk is dat sommige ontwikkelingen - zoals de invloed van roofvogels - zich nauwelijks laten sturen. De precieze invloed van vaarrecreatie op de natuur op het Wad wordt duidelijk als alle onderzoeksgegevens beschikbaar zijn. Het aantal recreanten op het Wad daalt, maar ze verblijven er langer. Vorig jaar passeerden er totaal bijna 84.000 schepen de zes grote sluisen aan de Waddenzee. In 2016 was dat zeven procent meer. Vooral de chartervaart is gedaald. Tien jaar geleden waren er meer dan 110.000 passagiers.

Den Oever

Door de sluis van Den Oever voer in 2017 bijna een vijfde van de totale recreatievaart (zeil- en plezierjachten, passagiersschepen) naar de Waddenzee. In Den Helder bleef dat beperkt tot eentiende. De andere vier grote zeesluizen zijn die van Kornwerderzand, Harlingen, Lauwersoog en Delfzijl. „Minder recreanten dus, maar het is zeker niet rustiger geworden in het Waddengebied”, benadrukt onderzoeker Van der Tuuk. In 35 jaar tijd zijn er namelijk veel meer ligplaatsen in de jachthavens gekomen. En passanten blijven er veel langer liggen.

Overnachtingen

In het begin van de jaren tachtig waren er jaarlijks totaal 27.000 overnachtingen in de grote jachthavens langs de Nederlandse Waddenzee. Vorig jaar waren dat er 90.000. Voor de jachthavens was augustus

Zeehonden op een zandplaat in de Waddenzee. De populatie gewone en grijze zeehonden blijft groeien.

FOTO JOOK NAUTA, TEXEL

Fietzers op een dijk langs de Waddenzee verstoren rotgangen op de dijk, maar niet scholeksters aan de voet van de dijk.

FOTO BRUNO ENS

vorig jaar de topmaand. Met 6400 overnachtingen kwam Texel die maand achter de jachthavens van Vlieland (9200) en Terschelling (8100). Deze drie eilanden zijn het populairst. Deze havens liggen aan diepe geulen en zijn onafhankelijk van het getij bereikbaar. Diep stekende schepen kunnen hier blijven drijven. Den Helder scoorde augustus 2017 556 overnachtingen.

'Netjes'

De vaarrecreanten gedragen zich volgens Bertus van der Tuuk 'over het algemeen netjes'. De meeste schippers volgen de vaargeulen. Een 'zeer beperkt aantal' vaart te hard. Zorgelijk is wel dat 'redelijk vaak' afgesloten natuurgebieden worden betreden, geeft hij aan. Vooral gebeurt dat op het verboden deel van De Razende Bol, 'de wandelende' zandplaat tussen Den Helder en Texel. Op de Razende Bol rusten vele honderden zeehonden.

Zij worden verstoord door open motorboten, wandelaars vanaf schepen en kitesurfers. De Razende Bol krijgt in het Actieplan Vaarrecreatie extra aandacht. Van der Tuuk: „Toezicht en handhaving door de natuurbeheerder is moeilijk. Verbeteringen moeten eerder komen door voorlichting en educatie.”

De populatie gewone en grijze zeehonden in het hele Waddengebied blijft groeien. In 2017 werden er ruim 8.000 gewone zeehonden meer geteld dan een jaar eerder. Bij grijze zeehonden waren dat er 4.000.

Verbaasd

Deze stijging verbaast onderzoekers. Christiaan Kooistra van 'Ik pas op het Wad': „De indruk bestaat dat voor gewone zeehonden de draagkracht in de Waddenzee is bereikt. Meer lijkt het gebied niet te kunnen hebben. Maar het aantal pubs was vorig jaar een record.”

Een vaarrecreant valt droog in het

Waddengebied en maakt zich op voor de nacht.

FOTO BERT MEERSTRA

„Het kan zijn dat volwassen zeehonden zich verder verspreiden buiten het Waddenzegebied om te foerageren”, vervolgt Kooistra. „Zij keren terug naar het gebied als ze jongen krijgen.”

Het is onduidelijk wat precies de draagkracht van de zee bepaalt. „Van invloed kan zijn verstoring door recreatie en scheepvaart. Maar ook bijvoorbeeld veranderingen in het geulen- en plantensysteem. Er zijn nog veel vragen.”

Voor de continue groei bij de grijze zeehonden denkt Christiaan Kooistra aan migratie vanuit Engeland. Ook het aantal Wadvogels stijgt.

5

Regionaal

Dirk
de Wit

DW

DENIM WEEKS

**NOG
4 DAGEN
GELDIG**

Geselecteerde modellen
van Gardeur, Meyer
en Pierre Cardin!

**NU 2 BROEKEN VOOR €149,95*
UW VOORDEEL IS €50,-**

€25 KORTING OP DE JASSEN*

DENIM ACTIE!

VOOR DAMES EN HEREN

Diverse geselecteerde
jeans en katoenen broeken
van de topmerken als:

Cast Iron - Circle of Trust - Gardeur
Vanguard - Maison Scotch - G-Star
Hilffiger Denim - Esprit - PME Legend
Scotch&Soda - Geisha - Zhrill.

2 STUKS VOOR €129,95**

* geldig t/m 17 november 2018
** op geselecteerde broeken. Dames-
en herenbroeken mogen
gecombineerd worden.

WWW.DIRKDEWITMODE.NL

HOOFDSTRAAT 224 1611 AN BOVENKARSPEL T. 0228-511227

Uitgelicht

In 't Kort

Een tip voor deze rubriek? Mail dan naar intkort@nhd.nl.

Schagen * Ineke Laagland, regio-manager bij Geriant, spreekt vandaag over de toekomstverwachting van de zorg voor mensen met dementie bij het **Alzheimer Café** in woonzorgcentrum De Bron aan de Kogerlaan. Belangstellenden zijn welkom om 19.30 uur, meer informatie is te verkrijgen bij N. Teeuwisse via 0224-751902.

Schagen * De Vrouwen van Nu afdeling Schagen komen vandaag vanaf 14 uur bijeen in Onder de Acacia's aan het Acaciaplein 400. Joke Kool vertelt tijdens het samenzijn over de geschiedenis van de vroedvrouw.

Den Helder * Tijdens de **paranormale avond** van spiritueel centrum Aurora is vanavond medium Corrie Sorber aanwezig. Vanaf 20 uur stelt ze zich open voor gidsen aan gene zijde en brengt de informatie op praktische en nuchtere wijze. De avond wordt gehouden in De Boerderij (M. van Waardenburglaan 22). Niet-leden betalen zeven euro, donateurs vijf euro om naar binnen te mogen.

Den Helder * Kinderen vanaf drie jaar kunnen vanmiddag vanaf 14.30 uur **bingo** spelen bij buurtvereniging 't Kraaiennest aan de A.Y. Kuiperstraat 15. Meespele kost 0,50 euro per kind.

In MFC West End aan de Lijsterbestraat 10a begint de bingo met sneeuwbalronde om 19.30 uur.

Schagen * In locatie De Bron (Koglerlaan 36a) van woonzorggroep Samen zijn iedere week vaste **activiteiten**. Op woensdag om 14.30 uur start de gym voor ouderen. Op donderdag wordt er om 14 uur koersbal gespeeld en vanaf 14.30 uur is er op donderdag voor belangstellenden een spelletjesmiddag.

Schagen * Paulien Hartog van 'Veelgoeds in coaching' spreekt op woensdag 14 november op de netwerkbijeenkomst **Walk & Talk**. Deelnemers krijgen tips en handreikingen in aanloop naar een sollicitatie. Belangstellenden zijn welkom vanaf 9.00 uur in de bibliotheek in Markt8 aan de Torenstraat 1.

Middenmeer * Het Katholieke Vrouwen Gilde komt vandaag in sinterklaasstemming. In De Meerbaak aan de Prof. Ter Veenweg is vanaf 14.30 uur een bijeenkomst waar Bart Oud vertelt over de rijke historie van de **goedheiligman**. Niet-leden zijn ook welkom, zij betalen drie euro entree.

Schagen * Kinderen kunnen vanmiddag knutselen bij wijkvereniging Groeneweg. Vanaf 14.30 uur zijn kinderen vanaf 6 jaar welkom in wijkgebouw De Groene Schakel aan de A. Mauvestraat 161. Leden betalen een euro, niet-leden knutselen mee voor twee euro.

Middenmeer * De **Passage Vrouwen** afdeling Wieringermeer komen op woensdag 14 november bij elkaar in De Meerbaak aan de Prof. Ter Veenweg. Vanaf 19.45 uur komt Eline Kuijper samen met haar adoptiemoeder vertellen over haar adoptie en de zoektocht naar haar biologische ouders.